

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ИВАН ВАЗОВ", ГР. ХАРМАНЛИ

ул. "Св. Климент Охридски" №16, тел./факс: 0373/820 43 и тел. 0373/824 92

Утвърдил:

НАТАША КИРЯКОВА,
Директор на ОУ „Иван Вазов“,
Харманли

ПЛАН

ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ В ОУ "ИВАН ВАЗОВ" - ГР. ХАРМАНЛИ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЕ

Механизмът за противодействие на училищния тормоз е въведен в училище в резултат на разработен от МОН механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище

На Педагогически съвет с Протокол №01/10.10.2016 г. е избран

Координационен съвет, който планира, проследява и координира усилията за справяне с тормоза

Координационният съвет е в следния състав:

Председател: Валентин Митев – зам.-директор УД

Членове:

1. Диана Георгиева – педагогически съветник
2. Силвия Драгова – училищен психолог
3. Минка Статева – ст. учител в ПЕ
4. Росица Борисова - родител

Работата на Координационния съвет е съобразена с приетите училищни планове, стратегии, правилници

II. ЦЕЛ НА УЧИЛИЩНИЯ МЕХАНИЗЪМ

1. Изграждане на ясни правила за приемливо поведение в училище
2. Възпитаване на социални умения и нагласи за недопускане на насилие във взаимоотношенията
3. Изграждане на добър микроклимат в класовете и в училищната общност
4. Стимулиране на учениците към ученето и включването им в извънкласни форми на дейност
5. Ограничаване или елиминиране на предпоставките, водещи до насилие
6. Възпитаване на толерантност и уважение към личността на другия
7. Опазване психическото и физическото здраве на учениците

III. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Запознаване на учениците с различните видове тормоз - физически, вербален, психичен, социален, реален, виртуален
2. Чрез системен контрол върху поведението на учениците да се намали нивото на

тормоз

3. Провеждане на дискусии, училищни конференции, представяне на мултимедийни продукти на тема „Училищен тормоз“
4. Включване на учениците в културно-масови прояви, училищни тържества и празници с цел гражданско образование и възпитание
5. Сътрудничество и помощ с важни за училището служби, организации, институции и др., имащи отношение към проблемите с деца
6. Изграждане на ефективна система за дежурство.
7. Насочване вниманието на всички заинтересовани лица в училище към включването на всички ученици в превантивните дейности

IV. ПЛАН НА КООРДИНАЦИОННИЯ СЪВЕТ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ УЧИЛИЩЕН ТОРМОЗ

1. На всички нива защита и отстояване на човешките права на децата
Срок - постоянен
Отг. - всички педагогически специалисти
  2. Запознаване на учители, родители и ученици със Заповед № РД-09-611/18.05.2012 г. на Министъра на образованието и науката и с настоящия механизъм за противодействие на училищния тормоз
Срок - м. X.
Отг. – Председател на Коорд. съвет
  3. Извършване оценка на тормоза в началото и в края на учебната година чрез анкета
Срок – м. X и м. VI
Отг. - класните ръководители и пед. съветник
  4. Групова работа с учениците по класове за информирането им по проблемите на тормоза - анкети, тестове, презентации
срок—м. X
отг. - кл. р-ли и пед. съветник
  5. Извършване оглед на местата, криещи риск от упражняване на насилие и тормоз и други опасности, застрашаващи живота и здравето на учениците
срок -м. X
отг. – Координационен съвет и дежурните учители
  6. Проучване на конкретните причини и условия за извършване на тормоз, насилие, агресия и набелязване на конкретни мерки за предотвратяване или намаляване на броя им
срок - постоянен
отг. – Координационен съвет
  8. Периодично разглеждане постъпките на учениците
срок - постоянен
отг. - кл. р-ли и Координационен съвет
  9. Включване на извършителите на тормоз в подходящи и съобразени с интересите им дейности
Срок - постоянен
Отг. — кл. р-ли и пед. съветник
  10. Непрестанен и индивидуален контрол и въздействие върху нарушителите
Срок - постоянен
Отг. - кл. р-ли
  11. Повишаване на комуникативната компетентност и умения на учениците с цел постигане на ефективно общуване и предотвратяване на конфликтни ситуации
Срок - постоянен
Отг. – пед. съветник
-

12. Включване на педагогическите специалисти в обученията за справяне с училищния тормоз съгласно План за квалификационната дейност през 2016-2017 год.

Срок - постоянен

Отг. - Координ. съвет

V. НАЧИНИ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ

1. Дейности на ниво паралелка/класна стая

а. Запознаване на учениците с Правилника за вътрешния ред в училище

Срок – м. X

Отг. – кл. р-ли

б. Във всеки паралелка да се изработят етични правила за приемливо поведение в училище, които да бъдат поставени на видно място в класната стая

Срок -м. X

Отг. - кл. р-ли

в. Провеждане на беседи, разговори, дискусии в часа на класа по следните теми:

Какво представлява тормозът, разпознаваме ли го и как можем да докладваме за него?

Какви са преживяванията на извършителя и потърпевшия?

Как се чувстваме, когато видим прояви на тормоз?

Какво можем и искаме да направим?

Как можем да прилагаме правилата на поведение?

Срок - постоянен

Отг. — кл. р-ли

2. Дейности на ниво училище

Съгласно годишния план на училището

а/ Формиране на общоучилищни ценности и правила след обобщаване на всички предложения за правила на поведение и ценности, направени от класовете

Срок - м. X

Отг. - Координ. съвет

б/ Бърза реакция при всяка проява на тормоз и насилие

- разговор със всички участници в тормоза индивидуално: с агресора, с жертвата и с наблюдаващите;

- писане и подписване на Договор, в който се осъзнава проблема, извличат се поуки и се търси добронамерен начин за преодоляване на тормоза

Срок - постоянен

Отг. - кл. р-ли

в/ Непрекъснат контрол по време на междучасията с оглед обхващане на местата, където се извършва тормоз

Срок - постоянен

Отг. - всички педагози

г/ Повишаване на квалификацията на учителите относно уменията им за справяне с критични ситуации

Срок - съгласно Плана за квалиф. дейност

Отг. - Координ. съвет

д/ Взаимодействие с държавни и общински органи, организации, служби, институции за намаляване на риска от училищен тормоз

Срок - постоянен

Отг. - Координ. съвет

е/ Своевременно информирание на родителите за случаи на тормоз.

Консултации с психолога на училището за превантивно въздействие

Срок - постоянен

Отг. - кл. р-ли и психолога

ж/ Изготвяне на актуални табла, свързани с информирание и превенция по значими социални проблеми - тютюнопушене, наркомания, агресия и др.

Срок - постоянен

Отг. - Координ. съвет

з/ Повишаване на родителската компетентност в усилията за справяне с тормоза и насилието чрез презентация на тема „Насилие, тормоз и конфликтите в училище“, която да им бъде представена на родителска среща

Срок – м. X

Отг. - Координ. съвет

3. Дейности с родителско участие

а/ Участие на родителите в училищни инициативи и мероприятия

Срок – постоянен

Отг. - кр. р-ли

б/ Родителите като посредници между училището и други организации и институции

VI. ПРОЦЕДУРИ И АЛГОРИТЪМ ПРИ УСТАНОВЕН УЧИЛИЩЕН ТОРМОЗ

Ниво на тормоз	Отговор на училището	Отговорни лица
Ниско нарушение на правилата	Прекратяване на ситуацията - изтъкване на нарушеното правило, налагане на съответната последица	Учител и кл. р-л
Повтаряне на едни и същи нарушения на правилата	Протокол за тормоз - възстановяване на щетата, разговор с родителите, сключване на Договор с агресора	Кл. р-л, пед. съветник и УКБППМН
Сериозно - злоупотреба със сила и случаи, в които съществува опасност за физическото и психично здраве на потърпевшия и извършителя	Насочване към МКБГППМН, полицията, Отдел „Закрила на детето“ и община; Протокол за тормоз - среща с родителите, възстановяване на щетата, включване на учениците в допълнителни програми, сключване на Договор	Директора, пом.-директора, пед. съветник, УКБППМН, ДПС, ОЗД, МКБППМН.

VII. УЧИЛИЩНА СИСТЕМА ЗА НАСОЧВАНЕ КЪМ ДРУГИ СЛУЖБИ

1. Регистриране на ситуации на тормоз - създава се регистър на училището за регистриране на случаите на тормоз между учениците. Всяка ситуация се регистрира и описва от учителя, който я е наблюдавал. Регистърът съдържа следните реквизити щата, кратко описание, участници, клас, предприети мерки, подпис. Класните ръководители следят вписаните случаи и предприемат съответните мерки като взаимодействат с родителите на ученика, с учителите, с пед. съветник.

2. При агресивна проява, " снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие, Координационния съвет предлага на директора да

се потърси съдействието на УКБППМН, Отдел „Закрила на детето“, Местната комисия, Полицията

VIII. ДЕЙСТВИЯ ПРИ РАЗРЕШАВАНЕ НА УСТАНОВЕН УЧИЛИЩЕН ТОРМОЗ

Необходимо е да се наблюдава поведението на учениците, за да се изключат случаите, когато това е игра или приятелско премерване на силите.

1. ПЪРВА СТЪПКА: Прекратяване на ситуацията на тормоз

Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуацията на тормоз, на която е станал свидетел.

а/ В случай на физически тормоз децата трябва да бъдат разделени, да се прекрати физическия контакт между тях и да се уведоми класния ръководител.

б/ Не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините или да се изяснява ситуацията. Това става на по-късен етап. Важно е учителят да обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение

2. ВТОРА СТЪПКА: Реакции спрямо детето, упражнило тормоз/т.н.агресор/

а/ Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата.

Той се прилага от класния ръководител или от пед. съветник.

б/ Класният ръководител провежда по-задълбочен разговор с ученика, при който е необходимо да се покаже, че проблемът е в начина на поведение, а не в личността на самия ученик. Ученикът сам избира как да поправи грешката си.

Кл. ръководител изслушва детето, изяснява ситуацията и се постига договорка.

Проследява поведението на учениците и дава обратна връзка.

3. ТРЕТА СТЪПКА: Реакции спрямо детето, което е обект на тормоз /т.нар. жертва/

Работата с деца, обект на тормоз, е насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение.

а/ Кл. ръководител говори с детето, за да разбере какво точно се е случило

б/ Подчертава се поверителността на разговора

в/ Кл. ръководител наблюдава ученика за поведението и реакциите му

4. ЧЕТВЪРТА СТЪПКА: Реакции спрямо наблюдателите

а/ Кл. ръководител изтъква тези, които са се намесили в защита ценностите на училището, **НАСЪРЧАВА ТЪРСЕНЕТО НА ПОМОЩ ОТ ВЪЗРАСТНИТЕ.**

б/ Насърчава учениците за грижа спрямо тормозеното дете

IX. ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛ ЗА ДЕТЕ В РИСК

Всеки, на когото стане известно, че дете се нуждае от закрила е **ДЛЪЖЕН НЕЗАБАВНО** да уведоми:

Дирекция „Социално подпомагане“

Държавна агенция за закрила на детето

Отдел „Закрила на детето“ - по местоживееене

Министерство на вътрешните работи

НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕФОННА ЛИНИЯ ЗА ДЕЦА: 116111 Националната

телефонна линия е с национално покритие, достъпна от територията

на цялата страна, напълно безплатна за стационарни и мобилни

телефони. Функционира 24 часа в денонощието.

Септември, 2016 г.

Гр. Харманли